

K Ä S K K I R I

5. mai 2026 nr 1-1/26/81

Metssigade kütamise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil ning esmase kütamismahu määramine 2026/2027. jahisaastaks. Tingimuste määramine metssigade ja kährikute kütamise lubamiseks öösihikuga

1. OTSUS

Lähtudes jahiseaduse § 23 lõike 4 punktist 5, § 24 lõikest 7, § 25 lõike 3 punktist 3 ning haldusmenetluse seaduse § 68 lõikest 2, samuti jahiseaduse § 21 lõike 3 alusel kehtestatud keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus“ § 71, keskkonnaministri 30.09.2020 määruse nr 47 „Keskkonnaameti põhimäärus“ § 7 lõike 2 punktist 6 ja § 8 lõike 2 punktist 18, ning arvestades Põllumajandus- ja Toiduameti 27.05.2024 kirja nr 5-1/868 ja nr 13-11/25/14105 ning uluki kaudu leviva haiguse tõkestamise vajadust, teen järgmise otsuse:

1.1 lähtudes suurenevast sigade aafrika katku levikust kinnitan uluki kaudu leviva haiguse tõkestamise meetmena metssigade asurkonna arvukuse vähendamiseks 2026/2027. jahisaastaks esmase metssigade kütamismahu. Kõikides maakondades tuleb metssigu kütida allpooltoodud mahus:

Maakond	Keskkonnaameti kehtestatud metssea kütamismaht
Harjumaa	575
Hiiumaa	550
Ida-Virumaa	325
Järvamaa	650
Jõgevamaa	400
Läänemaa	550
Lääne-Virumaa	475
Põlvamaa	260
Pärnumaa	750
Raplamaa	650
Saaremaa	2100
Tartumaa	350
Valgamaa	200

Viljandimaa	550
Võrumaa	200

1.2 kehtestan kriitilisteks tsoonideks SAK tõrjumisel:

1.2.1 seemendusjaama ümbrus 5 km raadiuses;*

1.2.2 taastootmisfarmi (vähemalt 10 emist) ja tootmisfarmi (vähemalt 100 siga) ümbrus 3 km raadiuses.**

Nendes tsoonides peab jahipiirkonna kasutaja rakendama maksimaalset võimalikku kütmissurvevõimalikkust metssigade arvukuse vähendamiseks, sh vajaduse korral küttime ka pörsastega emiseid, arvestades jahiohutuse ja bioohutuse nõudeid ning tegevuse teostatavust konkreetses kohas

1.3 Lubada püünisaedade kasutamine punktis 1.2 toodud tsoonides metssigade püüdmiseks ja hukkamiseks. Püünistes on lubatud kasutada peibutuseks sööta;

1.4 kehtestan jahipiirkondade kasutajatele soovitusliku metssigade kütmissüsteemi: kütitavate kesikute ja täiskasvanud isendite seas on soovituslik emiste osakaal vähemalt 50% ja soovituslik pörsaste osakaal kütitavate isendite seas 50%;

1.5 käskkirja resolutsiooni punktiga 1.1 kinnitatud kütmissüsteemi, 1.2 kehtestatud tsoone ja punktiga 1.4 kinnitatud soovituslikku kütmissüsteemi võib Keskkonnaamet igal ajal muuta, kui see on vajalik tulenevalt surnuna leitud metssigade, seire tulemustest või SAK-i leviku ulatuse, kiiruse või iseloomu muutumisest;

1.6 kasutaja on kohustatud esitama andmed metssigade küttime kohta (arv, sugu, vanusegrupp) iga kalendrikuu kohta hiljemalt järgneva kuu 10. kuupäevaks, sisestades need JAHIS infosüsteemi või edastades vastava teabe Keskkonnaametile;

1.7 peibutussöötmise korraldab jahipiirkonna kasutaja; söödakoht peab olema eelnevalt registreeritud Keskkonnaametis. Andmed tuleb esitada käskkirja lisas 1 toodud vormil e-posti aadressil info@keskkonnaamet.ee; Peibutussöötmise, lisa söötmise keelu ning söödakoguste, kauguste ja ajavahemike osas kohaldatakse Põllumajandus- ja Toiduameti kehtestatud tauditõrjemeetmeid (metssigade lisa söötmise keeld ja peibutussöötmise tingimused).

1.8 lubada sigade Aafrika katku tõrjumise eesmärgil individuaaljahi käigus lasta metssigu seisva mootoriga mootor- ja maastikusõidukist, mootor- ja maastikusõidukit muul viisil kasutades ning kunstliku valgusallika abil, kui püssiraua suue on lasu sooritamise hetkel vähemalt 2,5 meetrit maapinnast kuni 28.02.2028;

1.9 lubada metssigade küttime öösihikut kasutades individuaaljahlil kõigis Eesti maakondades ja kährikkoerte küttime öösihikut kasutades käskkirja p-s 1.2 ära toodud kriitilistes tsoonides individuaaljahlil sigade Aafrika katku tõrjumise eesmärgil kuni 28.02.2028. Öösihiku kasutamisel peab jahiluba omav jahimees enne lasu sooritamist veenduma, et sihtmärk on üheselt tuvastatud ning lask on ohutu, arvestades nii lasu suunda kui ka asukohta. Öösihiku kasutamine teiste jahilukite küttimeks ei ole lubatud. Öösihiku kasutamise kohta metsseajahlil tuleb sisestada kanne JAHIS infosüsteemi;

1.10 metsseajahi pidamiseks jahipidamise keeluga kinnistul peab individuaaljahlil jahiloo omanik ja ühisjahil jahipiirkonna kasutaja jahist eelnevalt (vähemalt 1 tööpäev enne jahi alustamist) teavitama ohuolukordade vältimiseks maaomanikku suuliselt või kirjalikult, teates peab märkima ka plaanitava jahi aja vähemalt kuupäeva täpsusega;

1.11 tunnistada kehtetuks Keskkonnaameti peadirektori 19.08.2025 käskkirja nr 1-1/25/131 „Metssigade küttemise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil ning küttemismahu määramine 2025/2026. jahisaastaks“ p 1.6 ja 1.7.

1.12 Keskkonnaameti jahinduse ja vee-elustiku osakonnal teha käskkiri elektrooniliselt teatavaks jahipiirkondade kasutajatele ja jahindusnõukogudele ning avaldada käskkirja kohta teade Keskkonnaameti kodulehel.

2. ASJAOLUD JA PÕHJENDUSED

2.1 Käesolev käskkiri on antud ja puudutab üksnes metsloomapopulatsioonis loomataudi ennetamisel ja tõrjel rakendatavaid jahipidamise meetmeid.

2.2 Sigade Aafrika katk (SAK) on eriti ohtlik loomataud, mille suhtes on võrdselt vastuvõtlikud nii kodu- kui ka metssead. Haigusele on iseloomulik kõrge palavik, verejooksud, põletikulised muutused elundites ning väga suur suremus, ulatudes kuni 100 %-ni. SAK-i põhjustab nakkav viirus, mis levib eelkõige otsese kontakti kaudu nakatunud loomade vahel, samuti korjuste, haigustekitajaga saastunud esemete, transpordivahendite, loomasööda ja muu kaudu.

2.3 SAK on loomataud, mille puhangute korral rakendab Euroopa Liit ennetavaid ja tõrjemeetmeid, et takistada haiguse laialdasemat levikut. Euroopa Komisjon võib kehtestada piiranguid elussigade, nende paljundusmaterjali ning sigadelt pärineva liha ja seda sisaldavate toodete liikumisele liikmesriikide vahel. Rakendatavate piirangute ulatus ja kehtivus sõltuvad Euroopa Komisjoni hinnangust taudi levikuohule ning epidemioloogilisest olukorrast.

2.4 Euroopa Komisjoni 16.03.2023 rakendusmääruse 2023/594/EL, milles sätestatakse sigade Aafrika katku tõrje erimeetmed, on I ja II lisas loetletud liikmesriikide geograafiliselt täpselt piiritletud alad, kus kehtivad tauditõrje erimeetmed.¹

2.5 Loomatauditõrjet metsloomapopulatsioonis korraldab Põllumajandus- ja Toiduamet. Veterinaarseaduse § 51 sätestab, et metsloomapopulatsioonis loomataudi ennetamisel ja tõrjel rakendab Põllumajandus- ja Toiduamet koostöös Keskkonnaameti ning jahipidamise õigust omavate isikutega jahipidamisega seotud meetmeid, sealhulgas Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehel avalikustatud asjakohaseid bioturvalisuse meetmeid.

2.6 Jahiseaduse (edaspidi ka JahiS) § 23 lg 4 p 5 kohaselt korraldab Keskkonnaamet jahipidamist uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks. Seega on SAK-i ennetamiseks ja tõrjeks vajaliku metssigade küttemismahu määramine Keskkonnaameti pädevuses.

2.7 17.07.2025 kirjast nr 5-1/4726-1 „Öösihiku kasutamisest metssigade küttemisel“ (edaspidi *PTA 17.07.2025 kiri*) nähtavalt on SAK leviku kõrghoog suvi ning öösihiku kasutamist piiravaid nõudeid tuleb leevendada viivitamata. Ühtlasi tuleneb viidatud kirjast vajadus kütida metssigu SAK tõrje eesmärgil aastaringselt. Seega kehtestab Keskkonnaamet tuginedes Keskkonnaagentuuri koostatud „Ulukiasurkondade seisund ja küttemissoovitus 2025“² (edaspidi *ulukiseirearuanne 2025*) esmase küttemismahu metssigade küttemiseks ulukikaudu leviva haiguse tõkestamiseks. Täiendava mahu määramise otsustatakse peale Põllumajandus- ja Toiduametilt ja Keskkonnaagentuurilt täpsustava ettepaneku saamist.

¹ Komisjoni 16.03.2023 rakendusotsuse 2023/594/EL konsolideeritud versioon on leitav aadressil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:02023R0594-20240925> (27.02.2026)

² https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/SEIREARUANNE_2025.pdf

2.8 Eestis on metssigade populatsioon SAK-i leviku peamine reservuaar. Viimase kahe aasta jooksul on populatsioon märgatavalt kasvanud – 2022/2023 jahiaastal hinnati asurkonna suuruseks ca 15 000 isendit, 2023/2024 jahihooaja lõpul juba ca 17 000 ja 2024/2025. hooaja lõpuks tõenäoliselt ca 18 500 isendit (2025. aasta ulukiseirearuanne). Kahe aastaga on populatsioon kasvanud ligi 23%. See kasv seab ohtu Põllumajandus- ja Toiduameti seatud metssigade asustustiheduse sihttaseme – alla 3 isendi 1000 ha jahimaa kohta –, mis on määrava tähtsusega taudi leviku kontrolli all hoidmisel.

2.9 Keskkonnaamet otsustab täiendava küttemismahu määramise lähtudes Põllumajandus- ja Toiduameti soovitudest, Keskkonnaagentuuri seireandmete alusel. Täiendava küttemismahu määramise vajadust selgitatakse täiendavalt ka maakondlikes jahindusnõukogudes. Selline etapiviisiline määramine võimaldab alustada loomataudi tõrjeks vajaliku intensiivse jahipidamisega viivitamatult ning reageerida paindlikult muutuvale epidemioloogilisele olukorrale ning suunata jahipidamist kõrgema riskiga piirkondadesse. Rõhutame, et käesolev käskkirj puudutab üksnes Keskkonnaameti poolt JahiS § 23 lg 4 p 5 määratavat looma taudi tõrjeks määratavat küttemismahtu ega ole seotud JahiS § 9 lg 3 p 2 alusel jahindusnõukogude pädevuses oleva metssigade küttemismahude ja struktuuri määramisega mis omakorda ei ole seotud loomataudi tõrjega.

2.10 08.08.2025 toimunud tauditõrje ekspertrühma koosolekul arutati võimalikke täiendavaid meetmeid sigade Aafrika katku ennetamiseks. Lepiti kokku, et tuleb määrata kriitilised tsoonid piirialadel ja sigalate ümbruses, kus eesmärgiks seatakse kõigi leitavate metssigade kütmine. Koosolekul tõdeti, et maaomanikule metssea jahiloa väljastamisega võivad kaasna riskid, eelkõige seoses bioohutuse ja jahiohutuse tagamisega, kuid praeguses olukorras on esmaseks eesmärgiks küttemise maksimaalne tõhustamine. Arvestades olukorra kriitilisust kehtestab Keskkonnaamet metsseajahi tõhustamise eesmärgil koosolekul arutletud täiendavad meetmed käesoleva käskkirja punktidega 1.2. ja 1.3. Jahimehed leiavad seemendusjaamade ja taastootmis ning tootmisfarmide (sigalate) asukohad ning nende ümber määratud 5 ja 3 km raadiusega tsoonid JAHIS infosüsteemist.

Jahipiirkondades metssigade asustustiheduse ning küttemise tulemuslikkuse osas täpsema ülevaate saamiseks kutsub Keskkonnaamet vajadusel kokku erakorralise maakondliku jahindusnõukogu, kus koos jahipiirkonna kasutajaga antakse hinnang küttemise tulemuslikkusele ning vajaduse korral kehtestatakse kohustus väljastada füüsilisest isikust maaomanikule metssea küttemisluba tingimusel, et maaomanik omab kehtivat jahitunnistust ja relvaluba ning täidab jahipidamise korraldamisel samad ohutus- ja jahindusalased nõuded, mis kehtivad jahipiirkonna liikmetele, ning järgib Põllumajandus- ja Toiduameti kehtestatud bioohutusnõudeid. Jahipiirkonna kasutaja võib määrata jahiloale kehtivusaja, et tagada jahiohutus.

2.11 Vastavalt keskkonnaministri määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus“ § 7¹ lõigetele 1 punkt 4 ja lõige 3 võib Keskkonnaamet koguda andmeid kütitud või hukkunud ulukite soo ja vanuse kohta ning määrata andmete esitamise aja ja sageduse. SAK-i leviku tõkestamiseks võib tekkida vajadus küttemiskohustust korrigeerida, kuid see eeldab regulaarseid ja usaldusväärseid andmeid. Seetõttu peavad jahipiirkonna kasutajad esitama andmed kütitud ja hukkunud metssigade arvu, soo ja vanusegrupi kohta iga kalendrikuu 10. kuupäevaks, sisestades need JAHIS infosüsteemi või edastades vastava info Keskkonnaameti piirkondlikule jahinduse spetsialistile³.

2.12 Jahipiirkonna kasutaja peab kõik uued metssigade peibutussootmiskohad enne kasutuselevõttu registreerima Keskkonnaametis, kasutades käskkirja lisas 1 toodud vormi. Enne käskkirja jõustumist Keskkonnaametis registreeritud metssigade peibutussoodakohti uuesti registreerida ei ole vaja. Täidetud vorm tuleb saata e-posti aadressile info@keskkonnaamet.ee.

³ Jahinduse ja vee-elustiku büroo jahinduse spetsialistide kontaktid on leitavad aadressil: <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/jahipidamine>

Keskkonnaamet võib registreerimisest keelduda, kui peibutuskoht asub kaitsealal, teisele peibutussöödakohale lähemal kui 1 km, liiga lähedal seafarmile või muule olulisele objektile. Otsus registreerimise kohta tehakse ühe kuu jooksul vormi laekumisest ning kasutajat teavitatakse registreerimisest või keeldumisest. Peibutussöötmine on lubatud ainult eelnevalt registreeritud kohtades, sõltumata selle eesmärgist. Kui sööt on metsseale kättesaadav, peab peibutussöötiskoht olema registreeritud. Nõue tuleneb määrusest nr 27 § 1 lg 2, § 2 lg 1 p 6 ja § 7¹ lg 1 p 4, lg 2 ja 3 alusel. Metssigade peibutussöötmisel tuleb lisaks järgida Põllumajandus ja Toiduameti 27.04.2026 üldkorraldust nr 1.2-17/146, mille kohaselt on metssigade peibutussöötmine keelatud seemendusjaamadest 5 km raadiuses ning taastootmis- ja tootmisfarmidest 3 km raadiuses⁴.

2.13 Küttimine võib toimuda ka kaitstavate loodusobjektide piirangu- ja sihtkaitsevööndites, kui see on vastava kaitse-eeskirjaga lubatud või kui jahipidamine on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul. Küttimisel tuleb järgida kõiki kaitse-eeskirjas sätestatud ajapiiranguid ja muid tingimusi. Häiringu minimeerimiseks on soovitatav kasutada helisummuteid. Kõik muud kaitse-eeskirjas sätestatud piirangud, sealhulgas mootorsõidukite kasutamise keeld väljaspool üldkasutatavaid teid, jäävad kehtima.

2.14 Kogemused aastast 2024 näitavad, et öösihiku kasutuselevõtt juulist alates tõi kaasa küttimismahu kahekordistumise võrreldes varasemate aastate sama perioodiga (allikas: EJSi info 11.04.2025 tauditõrje ekspertrühma kohtumisel). Lisaks on teada, et kodusigade SAKi puhangute kõrgperiood Eestis on olnud korduvalt suvekuudel (juuni–september), mil on aset leidnud enamik viimaste aastate suuremaid taudikoldeid – nt 2015–2017, 2021, 2023 ja 2025.

2.15 Põllumajandus- ja Toiduamet on seetõttu korduvalt rõhutanud (nt 28.05.2024 kirjad nr 5-1/868 ja 17.07.2025 13-11/25/14105), et öösihiku kasutamist piiravaid nõudeid tuleks leevendada viivitamata, võimaldamaks metssigade sihipärast küttimist just kriitilisel levikuperioodil.

2.16 Jahiseaduse § 24 lõike 7 alusel võib Keskkonnaamet kehtestada tingimused ja ajavahemiku, mil metssigade küttimine on lubatud ka erandlike vahenditega – näiteks seisva mootor- või maastikusõiduki pealt, sõidukit muul viisil kasutades, kunstliku valgusallika või öösihikuga – eesmärgiga tõkestada uluki kaudu levivaid haigusi, sh SAK-i. Jahiseaduse seletuskirja (edaspidi *seletuskiri 77 SE*) kohaselt aitavad need meetmed tõhusalt piirata metssigade arvukust, kuna need parandavad nähtavust ja suurendavad tabamistäpsust.⁵ Seletuskirja 77SE kohaselt parandab küti kõrgem asend sõidukis vaatevälja ja suurendab tabamistäpsust, kuna relva saab toetada sõidukile. Kunstliku valgusallika kasutamine võimaldab täpsemat laskmist, eriti hilissuvel ja sügisel, mil selle kasutamist peetakse eriti oluliseks. Keskkonnaamet on lubanud neid erisusi SAK tõrjumiseks juba alates 06.01.2016 ning pikendanud nende kehtivust, sealhulgas öösihiku kasutamist, vähemalt kuni 28.02.2028, kuna haiguse taandumine lähiaastatel on ebatõenäoline.

⁴ Üldkorraldus on leitav internetiaadressilt: https://pta.agri.ee/sites/default/files/documents/2026-04/Sootmiskeeld_27042026.pdf

⁵ Jahiseaduse muutmise seaduse (77 SE) seletuskiri on leitav aadressil: [http://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/3743115d-547b-4f4b-8393-a009bccb8a2f/Jahiseaduse%20muutmise%20seaduse%20eeln%C3%B5u%20\(77%20SE\)/](http://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/3743115d-547b-4f4b-8393-a009bccb8a2f/Jahiseaduse%20muutmise%20seaduse%20eeln%C3%B5u%20(77%20SE)/)

2.17 Tulenevalt Põllumajandus- ja Toiduameti 27.05.2024 kirjast nr 5-1/868 „Ettepanek lubada kasutada öösihikut metssigade küttemiseks“ (edaspidi 27.05.2024 ettepanek), jahiseaduse § 24 lg 7 ning kasutades analoogia korras jahieeskirja § 6 lg 1 p 11 sätestatud, kehtestab Keskkonnaamet kooskõlas haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 3, kõrvaltingimusena järgmised piirangud:

- 1) Öösihikut võib kasutada vaid individuaaljahis.
- 2) Öösihiku kasutamisel peab jahiluba omav jahimees enne lasku veenduma, et sihtmärk on üheselt tuvastatud ning lasu sooritamine on ohutu, arvestades asukohta ja lasu sooritamise suunda.
- 3) Öösihikut võib kasutada vaid metssigade ja kährikute küttemiseks. Öösihiku kasutamine teiste jahiulukite küttemiseks ei ole lubatud.
- 4) Öösihiku kasutamise kohta metsseajahil tuleb pärast jahti teha vastav kanne JAHIS infosüsteemi.

Individuaaljahil, kui liikumiseks kasutatakse sõidukit, tohib öösihikut kasutada ainult seisva mootoriga sõidukit uluki küttemiseks. Jahimees peab enne laskmist peatuma, võtma relva koos öösihikuga, laadima relva ja sooritama lasu sõidukist või sõidukile toetudes. Kõrvaltingimuse seadmine tagab öösihiku sihipärase kasutamise ning on vajalik ka öösihiku kasutamise üle parema kontrolli teostamiseks. Seega, kõrvaltingimuse seadmine suurendab tõenäosust, et öösihikut kasutatakse sihtotstarbeliselt metssigade ja kährikute, mitte teiste jahiulukite küttemiseks. Samuti aitab tingimuste seadmine kaasa jahiohutuse tagamisele.

2.18 07.05.2024 ja 11.04.2025 toimunud tauditõrje ekspertrühma koosolekul leiti, et öösihiku kasutamine peaks märtsist oktoobrini oluliselt hõlbustama metssigade jahti, kuna sel perioodil on muud jahiviisid, sh jahikoerte kasutamine, piiratud. Öösihik suurendab jahimeeste võimekust SAK-i tõrjeks, eriti piirkondades, kus metssigade arvukuse vähendamine on raskendatud. Samuti tõdeti, et talvisel ajal ei ole kõigil jahipiirkondadel piisavalt väljaõppega jahikoeri. Ekspertid pidasid mõistlikuks lubada öösihiku kasutamist kogu Eestis ning 11.04.2025 toimunud koosolekul tegid ettepaneku loobuda ka 2,5 meetri kõrgusnõudest. Öösihiku kasutamise täpsed piirangud peaks kehtestama Keskkonnaamet jahiseaduse alusel⁶.

Arvestades punktis 2.18 nimetatud jahikoerte kasutamise võimaluste piiratust, 2025 ulukiseirearuande esitatud hinnangut metssigade arvukuse tõusu ning soovitusliku küttemismahu suurenemise osas ja Põllumajandus- ja Toiduameti 27.05.2024 ettepanekus viidatud vajadust saavutada metssigade asustustiheduseks alla 3 isendi 1000 ha jahimaa kohta, lubatakse öösihiku kasutamist alates käskkirja jõustumisest (allkirjastamisest) 2027/2028. jahiaasta lõpuni ehk kuni 28.02.2028, mis võimaldab paremini hinnata ka öösihiku kasutamise tõhusust metssigade arvukuse reguleerimisel.

05.11.2025 toimunud tauditõrje ekspertrühma koosolekul⁷ leiti, et öösihiku kasutamine võiks SAK-l leviku piiramise eesmärgil olla lubatud lisaks metssigadele ka kährikutele (*Nyctereutes procyonoides*), kuna haigus levib ka kährikute abil. PTA ettepanekul võiks Keskkonnaamet lubada öösihiku kasutamist jahipidamisel kährikutele aastaringiselt⁸. Eeltoodud ettepanekute valguses muutis Kliimaministerium ka jahiseadust, mille 07.02.2026 jõustunud muudatuse kohaselt on § 24 lg 7 alusel Keskkonnaametil õigus kehtestada uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks, inimese elule või tervisele tekkiva ohu vältimiseks, võõrliigi isendi (sh kährikkoera) surmamiseks, uluki tekitatud kahjustuse vältimiseks ja vigastatud uluki hukkamiseks tingimused ning ajavahemik, mille jooksul on lubatud ulukite laskmine seisva mootoriga mootor- ja

⁶ Koosolekute memod on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 28.05.2024 kirja 13-11/24/11479 ning 13-11/25/11016 lisa dena.

⁷ Koosolekute memo on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 16.04.2026 kirjana 13-11/26/7347.

⁸ Kirjad on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 18.12.2025 nr 13-11/25/23962 ja 02.02.2026 nr 13-11/26/2060 all.

maastikusõidukist, mootor- ja maastikusõidukit muul viisil kasutades, kunstliku valgusallika abil ning öösihikut kasutades. Eeltoodud muudatusi arvesse võttes lubab Keskkonnaamet kasutada öösihikut kährikute kütamiseks aastaringselt samadel tingimustel nagu on lubatud öösihiku kasutamine metssigade tabamiseks käskkirja p-s 1.2. kirjeldatud 3 - 5 km raadiusega tsoonides. Käskkirja p-s 1.2 määratud tsoonidest väljaspoole jääval alal ei ole öösihiku kasutamine kährikute kütamiseks lubatud.

2.19 Jahiseaduse § 25 lõike 3 punkt 3 järgi ei tohi maaomanik oma maal jahipidamist keelata, kui see toimub ulukite kaudu leviva haiguse tõkestamiseks vastavalt Keskkonnaameti peadirektori kehtestatud korrale. Kuna sigade Aafrika katku tõrje eesmärgil on metssigu vaja kütida ruumiliselt kõikjal üle Eesti, siis võib jahipidamise keelamine kaasa tuua olukorra, kus teatud jahikeeluga aladel on metssigade kütmine takistatud, mis omakorda võib kaasa tuua haiguse leviku hoogustumise nendel aladel seoses metssigade koondumisega ja suurenenud asutustihedusega. Metssead tunnetavad üsna kiiresti ära piirkonnad kus jahti ei peeta ning koonduvad sinna. Selle olukorra ära hoidmiseks on lubatud metssigu kütida mh ka maaomanike jahikeeluga aladel, kus see katku leviku takistamise eesmärgil põhjendatav ja vältimatu on.

Õiguskantsler on edastanud Keskkonnaametile märgukirja⁹, mille kohaselt tuleb maaomanike õiguste tagamiseks kehtestada jahipidamise kord tauditõrje eesmärgil ka jahikeeluga kinnisasjadel. Kirjas on ära märgitud, et */Kui loomataudi tõkestamiseks on vaja ulukeid jahikeeluga maal jälitada, püüda, tabada või surmata, saab seda teha vaid Keskkonnaameti sätestatud korra kohaselt. Sellest korrast tuleb jahikeeluga maa omanikele ka teada anda. Korras määratakse kindlaks, mis ajavahemikul ja mida peab tegema jahikeeluga maadel uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks ja kes neid toiminguid teeb./*

2.20 Eeltoodud põhjustel ja maaomanike õiguste tagamiseks kehtestab Keskkonnaamet käskkirjaga maaomanike teavitamise korra (käskkirja lisa 2) jahiseaduse § 25 lg 3 p 3 alusel. Kui jahipidamine toimub jahikeeluga kinnistul või uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks, peab jahiloa omanik teavitama kinnisasja omanikku vähemalt üks tööpäev enne jahi algust, märkides teates jahi kuupäeva. Teavitamine võib toimuda suuliselt või kirjalikult, kuid see peab olema kättesaadav ja kontrollitav. Füüsilise isiku puhul tuleb veenduda, et teade on kätte saadud; äriühingule tuleb teade saata äriregistris märgitud e-posti aadressile. Teate kättetoimetamisel tuleb järgida haldusmenetluse seaduse 7. jaos sätestatud korda.

2.21 Arvestades õigusselguse põhimõtet ja tulenevalt haldusmenetluse seaduse § 68 lg 2 ja jahiseaduse § 23 lg 4 p 5 on Keskkonnaametil pädevus muuta või kehtetuks tunnistada varasemaid haldusakte, mis on seotud jahipidamise korraldamisega uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks. Seoses sisuliste muudatuste ja uue käskkirja kehtestamisega tunnistab Keskkonnaamet kehtetuks peadirektori 19.08.2025 käskkirja nr 1-1/25/131 „Metssigade kütamise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil ning kütatismahu määramine 2025/2026. jahisaastaks“ p 1.6 ja 1.7. Sellega on 19.08.2025 käskkirja nr 1-1/25/131 kehtivus tervikuna lõppenud.

2.22 Haldusmenetluse seaduse § 40 lg 3 p 6 alusel viiakse haldusmenetlus läbi menetlusosaliste arvamusi ja vastuväiteid ära kuulamata.

⁹ Märgukiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.04.2024 kirjana 13-11/24/7715.

3. VAIDLUSTAMINE

Käskkirja on õigus vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul käskkirja teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Rainer Vakra
peadirektor

Saata: Kliimaministeerium, Regionaalministeerium, Põllumajandus- ja Toiduamet,
Keskkonnaagentuur, Eesti Jahimeeste Selts ejs@ejs.ee, Eesti Maaülikool
arvo.viltrop@emu.ee

Margo Tannik
Jahinduse peaspetsialist
jahinduse- ja vee-elustiku osakond